

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра безпеки життєдіяльності

Затверджено
на засіданні кафедри безпеки життєдіяльності
(протокол № 10/22 від “30” серпня 2022 р.)
Завідувач кафедри З. М. Яремко

Силабус із навчальної дисципліни
«Безпека життєдіяльності та охорона праці»,
що викладається в межах ОПП «Екологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 101 Екологія

Назва курсу	Безпека життєдіяльності та охорона праці
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Дорошенка, 41.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра безпеки життєдіяльності вул. Дорошенка, 41, каб. 97-99 (3-й поверх) тел.: +38-032-239-46-16 (завідувач кафедри) тел.: +38-032-239-45-47 (викладачі) e-mail: life.safety.dep@lnu.edu.ua www: http://www.lnu.edu.ua/life-safety/
Галузь знань, шифр та назва спеціальності, освітньо-професійна програма	Галузь знань – 10 Природничі науки, шифр та назва спеціальності – 101 Екологія; освітньо-професійна програма “Екологія”
Викладачі курсу	Петришин Р.С., канд. хім. наук, доц.;
Контактна інформація викладачів	Петришин Р.С.: roman.petryshyn@lnu.edu.ua https://www.lnu.edu.ua/life-safety/about/people/petryshyn-roman-stepanovych/
Консультації по курсу відбуваються	Вівторок, четверга пара 13.30-14.50
Сторінка курсу	Програма курсу: https://lnu.edu.ua/life-safety/wp-content/uploads/2021/08/BLE_RP_VZHIDOP_16-16-58_21-22.pdf Матеріали для вивчення курсу можна знайти за адресою: https://www.lnu.edu.ua/life-safety/study-materials/ .
Інформація про курс	Дисципліна «Безпека життєдіяльності та охорона праці» є нормативною дисципліною, яка викладається в обсязі 3 кредитів ECTS (90 год). Програма дисципліни розроблена відповідно до вимог нормативно-правових документів з питань гарантування безпечної життєдіяльності, зокрема до вимог Кодексу цивільного захисту України, закону України “Основи законодавства України про охорону здоров’я”, закону України “Про правовий режим воєнного стану” та інших законодавчих документів і передбачає її вивчення за трьома темами: 1. Безпека населення у надзвичайних ситуаціях. 2. Безпека та здоров’я працівників на роботі. 3. Домедична допомога у надзвичайних ситуаціях.
Коротка анотація курсу	Вивчення дисципліни забезпечує формування загальних компетентностей, що охоплюють навички здійснення безпечної діяльності та систему цінностей, які передбачають соціально відповідальну професійну й повсякденну поведінку, а також здоровий спосіб життя, що є важливими для успішної професійної та повсякденної діяльності. Набуті компетентності спрямовуються на підвищення рівня безпеки людини як у повсякденних умовах побуту та виробництва, так і за надзвичайних ситуацій, зокрема збройної агресії, а також у формуванні елементів культури безпеки й ризик-орієнтованого мислення, за якого питання безпеки людини як у повсякденному житті, так і під час професійної діяльності та надзвичайних ситуацій (воєнного стану), а також збереження навколишнього середовища розглядаються на сучасному етапі як найважливіші пріоритети життєдіяльності людини.
Мета та цілі курсу	Мета вивчення дисципліни “Безпека життєдіяльності та охорона праці” — набуття здобувачами вищої освіти загальних компетентностей щодо здійснення безпечної професійної діяльності та формування

	<p>соціально відповідальної поведінки з дотриманням норм здорового способу життя, гарантування безпеки цивільного населення у разі можливої надзвичайної ситуації, збройної агресії та адекватної поведінки в складних умовах бойових дій, формування здоров'язбережувальної компетентності, направленої на забезпечення базової підтримки життя людини, яка знаходиться в невідкладному стані.</p> <p>Завдання вивчення дисципліни передбачас:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування інтегрованої здатності використовувати набуті компетентності для підвищення рівня безпеки людини як у повсякденних умовах побуту та під час професійної діяльності, так і за надзвичайних ситуацій; • формування елементів культури безпеки й ризик-орієнтованого мислення, за якого питання безпеки людини й збереження навколишнього середовища розглядаються як найважливіші пріоритети життєдіяльності; • формування здатності використовувати алгоритми дій, які гарантують безпеку цивільного населення у разі можливої надзвичайної ситуації, збройної агресії та адекватної поведінки в складних умовах бойових дій; • формування здоров'язбережувальної компетентності через опанування теоретичними знаннями та практичними прийомами і навиками проведення комплексу термінових заходів, спрямованих на припинення дії чинника ураження, усунення явищ, що загрожують життю, стабілізації стану, полегшення страждань і підготовку потерпілого для відправлення до лікувально-профілактичного закладу. <p>Вивчення дисципліни також сприятиме формуванню таких загальних компетентностей, як здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, у вирішенні конкретних проблем; здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; здатність до пошуку інформації з різних джерел, самостійного опрацювання та критичного аналізу; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність працювати в команді; здатність усвідомлювати значущість загальнолюдських цінностей та етичних норм; здатність розуміти основні принципи буття людини, природи та суспільства; здатність здійснювати безпечну професійну діяльність з дотриманням норм здорового способу життя; здатність здійснювати безпечну професійну діяльність в умовах воєнного стану.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Яремко З.М.</i> Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник / <i>Яремко З.М.</i> – Львів : Видав. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005. – 300 с. 2. <i>Яремко З.М.</i> Безпека життєдіяльності : короткий виклад та засоби контролю знань. Навчальний посібник / <i>Яремко З.М., Муць І.Р., Галаджун Я.В.</i> – Львів : Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 267 с. 3. <i>Запорожець О.І.</i> Цивільний захист [підручник] / <i>О.І. Запорожець, В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов та ін.</i> – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 264 с. 4. У разі надзвичайної ситуації або війни — [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.mil.gov.ua/content/pdf/NS-WAR.pdf. 5. <i>Волянський П.Б.</i> Вживання в умовах надзвичайних ситуацій: практичний посібник / <i>П.Б. Волянський, О.Г. Барило, С.О. Гур'єв та</i>

інші. – Харків: ФОРП Панов А.М., 2016. – 189 с.

6. Наливайко Н. В. Невідкладна допомога: короткий виклад та тестові завдання : навч.-метод. посібник / Н. В. Наливайко, – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 268 с. – ISBN 978-966-613-991-0.

7. Екстрена та невідкладна медична допомога. Том I : допомога травмованим на догоспітальному етапі : посібник / С.О. Гур'єв, В.О. Кирилюк, Г.В. Загорій, – Київ : Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги, 2017. – 504 с. ISBN: 978-966-97688-2-7

8. Чуприна О. В. Домедична підготовка : курс лекцій / О. В. Чуприна, Т. П. Жилін. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 120 с.

9. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): методичний посібник / В.О. Крилюк та ін. – Київ: НВП “Інтерсервіс”, 2014 - 84 с. – ISBN 978-617-696-226-7.

Допоміжна

1. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. / Є.П. Желібо, І.С. Сагайдак; за ред. Є.П. Желібо. – Ірпінь : Ун-т державної фіскальної служби України, 2020. – 256 с.

2. Довідник рятувальника: Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи з ліквідації наслідків радіаційних аварій. – К.: УкрНДІЦЗ, 2013. – 186 с.

3. Перша психологічна допомога : посібник для працівників на місцях. – Київ : Унів. Вид-во ПУЛЬСАРИ, 2017. – 64 с.

4. Наказ МОЗ України від 09.03.2021 № 408 «РЕГЛАМЕНТ щодо проведення йодної профілактики у разі виникнення радіаційної аварії».

5. Суперкоманда проти мін — [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://inforce.team/>.

6. Наливайко Н. В. Невідкладна допомога у разі гострих патологічних та екстремальних станів : навч.-метод. посібник / Н. В. Наливайко, Л. О. Баклицька, Н. Д. Крижановська, З. М. Яремко. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 196 с. – ISBN 978-966-613-760-2.

7. Домедична допомога при мінно-вибуховій травмі : методичний посібник / В.О. Крилюк, В.Ю. Кузьмін, І.В. Кузьмінський та ін. – Київ, 2016, - 75с.

8. Домедична допомога в умовах бойових дій: Методичний посібник / В.О. Крилюк, Д.М. Сурков, С.О. Гур'єв, та ін. – ТОВ «Ожива», 2022, – 76 с. ISBN 978-617-95015-2-4.

Інформаційні ресурси Інтернет-мережі

1. Сайт кафедри безпеки життєдіяльності:

<http://www.lmu.edu.ua/life-safety/>.

2. Сайт Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua>.

3. Сайт Ради національної безпеки і оборони України:

<https://www.rnbo.gov.ua/>.

4. Сайт Міністерства оборони України: <https://www.mil.gov.ua/>.

5. Сайт Міністерства охорони здоров'я України:

<http://www.moz.gov.ua>.

6. Сайт Міністерства культури та інформаційної політики України:

<https://mkip.gov.ua/>.

7. Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій:

<https://www.dsns.gov.ua/>.

8. Сайт Міжнародного Комітету Червоного Хреста:
<http://www.icrc.org>.
9. Сайт Товариства Червоного Хреста України:
<http://www.redcross.org.ua>.
10. Сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я:
<https://www.who.int>.
11. Безкоштовний онлайн курс з домедичної допомоги для педагогів

Основні законодавчі та нормативні документи з питань безпеки життєдіяльності.

1. Конституція України (ст. 3, 16, 17, 43, 45, 46, 49, 50).
2. Закон № 1264-ХІІ від «Про охорону навколишнього природного середовища».
3. Закон № 187/98-ВР «Про відходи».
4. Закон № 2918-ІІІ «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення».
5. Закон № 771/97-ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».
6. Закон № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів та пального».
7. Закон № 2899-ІV «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення».
8. Закон № 2801-ХІІ «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
9. Закон № 1645-ІІІ «Про захист населення від інфекційних хвороб».
10. Закон № 4004-ХІІ «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
11. Наказ МОЗ України від 24.01.2020 № 185 «Про заходи щодо недопущення занесення і поширення на території України випадків захворювань спричинених новим коронавірусом, виявленим у місті Ухань (провінція Хубей, Китай)».
12. Закон № 1972-ХІІ «Про протидію поширенню хворіб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ».
13. Закон № 60/95-ВР «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори».
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення (ст. 41–46, 52–92, 173–183).
15. Кримінальний кодекс України (ст. 115–145, 236–254, 305–327).
16. Закон № 15/98-ВР «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання».
17. Державні гігієнічні нормативи «Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)» (введено в дію постановою Головного державного санітарного лікаря України № 62 від 01.12.97).
18. Кодекс № 5403-VI «Кодекс цивільного захисту України».
19. Закон № 1550-ІІІ «Про правовий режим надзвичайного стану».
20. Закон № 389-VIII «Про правовий режим воєнного стану».
21. Конвенція про захист цивільного населення під час війни.
22. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року.

	<p>23. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів міжнародного характеру (Протокол II), від 8 червня 1977 року.</p> <p>24. Постанова КМУ від 30.10.2013 № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій».</p> <p>25. Правила пожежної безпеки в Україні (затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України № 1417 від 30.12.2014).</p> <p>26. Закон України від 05.07.2012 № 5081-VI «Про екстрену медичну допомогу».</p> <p>27. Указ Президента України 8.08.2000 року № 963/2000 «Про додаткові заходи щодо поліпшення медичної допомоги населенню України».</p> <p>28. Розпорядження Кабінету міністрів України від 22.05.2019 року № 383-р про Концепцію розвитку системи екстреної медичної допомоги в Україні на період з 2019 по 2023 рр.</p> <p>29. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 року N398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах».</p>
Тривалість курсу	Один семестр
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять, з них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>K3-3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>K3-12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>K3-13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p><u>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</u></p> <p>КС-1. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p><u>Програмні результати навчання</u></p> <p>Професійні знання, вміння та навички:</p> <p>ПР-07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.</p> <p>ПР-19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.</p> <p>ПР-24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПР-25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p>

	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сучасні проблеми та головні завдання безпеки життєдіяльності, а також організаційно-правові заходи її гарантування; • головні небезпечні та шкідливі чинники виробничого, побутового та позавиробничого середовищ; • параметри навколишнього природного середовища, які визначають безпечні умови життєдіяльності людини; • умови виникнення і розвитку небезпек, їхнього переростання у надзвичайні ситуації; • фізіологічні, психологічні та соціальні засади безпечної життєдіяльності; • алгоритм підготовчих дій у разі загрози війни, головні небезпеки у разі ведення бойових дій для цивільного населення та заходи безпечного поводження з мінами та вибухонебезпечними предметами; • заходи цивільного захисту та головні положення особливого правового режиму воєнного стану; • головні положення міжнародного гуманітарного права; • загальні питання з анатомічної будови тіла, систем організму людини та їхні фізіологічні функції; • прийоми надання домедичної допомоги у разі різних видів ушкоджень, невідкладних станів та нещасних випадків відповідно до алгоритмів; • основні принципи організації і тактики надання домедичної допомоги у надзвичайних ситуаціях та на етапах евакуації потерпілих із місця події; • основні правила особистої гігієни та профілактики захворювань і травматизму; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • на основі ризик-орієнтованого підходу повно та всебічно встановити рівень небезпечності середовища перебування людини, використовуючи різноманітні інформаційні джерела; • приймати обґрунтовані рішення щодо збереження як особистого здоров'я, так і здоров'я співпрацівників в умовах загрози та виникнення небезпечних і надзвичайних ситуацій; • здійснити низку підготовчих дій, які допоможуть зберегти життя під час війни та надати першу психологічну допомогу собі та іншим людям; • захиститися від бомбардування (укриття в захисних спорудах); дії небезпечних хімічних речовин і бойових отруйних речовин, наслідків радіаційної аварії та наслідків застосування ядерної зброї; • евакуюватися з небезпечної території (зокрема, зони бойових дій); • оцінити ситуацію на місці події у разі ушкоджень, невідкладних станів та нещасних випадків і надати необхідну домедичну допомогу людині (чи самодопомогу) у разі виникнення невідкладного стану; • зупинити кровотечу, накладити пов'язки та шини у разі поранень, здійснити транспортувальну імобілізацію; • надавати домедичну допомогу в разі порушення дихання; зупинки серцевої діяльності; травм кінцівок, голови, хребта, живота і грудної клітки; непритомності, шоку; підозри на гостре отруєння невідомими отрутами.
<p>Ключові слова</p>	<p>Безпека середовища перебування, соціальні, побутові та професійні ризики, небезпечні та шкідливі чинники, концепція допустимого ризику,</p>

	ризик-орієнтований підхід, коефіцієнт індивідуального ризику, граничнодопустимий ризик, безпека професійної діяльності, надзвичайні ситуації, цивільний захист населення та територій, воєнний стан, домедична допомога.
Формат курсу	Очний
Темп	Перелік тем подається у схемі курсу
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру, який оформляють за результатами контролю знань упродовж семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Головними методами навчання є: <ul style="list-style-type: none"> • словесні методи (лекції, бесіди з елементами формування проблемних завдань); • наочні методи (мультимедійні презентації); • практичні методи (розрахункові вправи з аналізом моделей реальних ситуацій); • проблемно-пошукові (виконання завдань самостійної роботи, спрямованих на активізацію отриманих знань під час аудиторних занять та виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності); • електронне навчання (e-learning).
Необхідне обладнання	Проектор, ноутбук.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Дисципліна має один змістовний модуль, який охоплює матеріал трьох тем. Рівень знань студентів оцінюють за 100-бальною шкалою, контролюючи якість виконання: <ul style="list-style-type: none"> • письмового контрольного опитування з використанням тестових технологій – 50 балів, • індивідуальних завдань на практичних заняттях упродовж семестру – 50 балів, Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: <ul style="list-style-type: none"> • самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; • посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; • дотримання норм законодавства про авторське право.
Питання підсумкового опитування.	Підсумкове опитування проводять у вигляді тестів, що охоплює питання лекційних та практичних занять, а також питання, винесені на самостійне опрацювання. Приклади завдань для контролю знань студента подані у навчальному посібнику «Безпека життєдіяльності : короткий виклад та засоби контролю знань» / Яремко З.М., Муць І.Р., Галаджун Я.В. – Львів : Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 267 с. Електронний доступ: https://www.lnu.edu.ua/life-safety/study-materials/
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ
“Безпека життєдіяльності та охорона праці”

Вид заняття	Кількість годин				СР	Всього
	Ауд.	Л	ПС	ЛР		
<i>К-сть годин в семестр</i>	32	16	16		58	90
<i>К-сть годин на тиждень</i>	2	1	1		3,6	5,6

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/2	Підготовка до надзвичайних ситуацій. Формування особистої стратегії поведінки на випадок надзвичайної ситуації. Основні етапи завчасної підготовки. Види аптечок та їхній склад. Рекомендований вміст «тривожної валізи»/«рюкзака безпеки». Оповіщення та інформування про надзвичайні ситуації. Інформаційна безпека під час надзвичайної ситуації.	Лекція	Б.1, Б.2, Д.1, Д.2. І.1, І.2, І.3.	Самостійна робота – 3,6 год. Культура безпеки як складова загальної культури. Конституційні основи гарантування особистої безпеки: право на життя, працю, свободу, державний, соціальний та родинний захист. Законодавчі та нормативні документи з питань безпеки життєдіяльності.	День заняття
2/2	Умовні позначення у сфері цивільного захисту. Джерела виникнення надзвичайних ситуацій. Об'єкти підвищеної небезпеки та потенційно небезпечні об'єкти. Картографічні документи та схеми у сфері цивільного захисту. Маркування небезпечних вантажів.	Практичне заняття	Б.1, Б.2, Д1, Д2, І.1, І.7.	Самостійна робота – 3,6 год. Сучасні підходи до управління безпекою життєдіяльності. Класифікація Головні умови безпечної життєдіяльності людини та глобальної безпеки. діяльності людини за рівнем ризику.	День заняття
3/2	Лекція: Організаційно-правові засади цивільного захисту в Україні.	Лекція	Б.1, Б.3,	Самостійна робота – 3,6 год.	День заняття

СХЕМА КУРСУ
“Безпека життєдіяльності та охорона праці”

Вид заняття	Кількість годин				СР	Всього
	Ауд.	Л	ПС	ЛР		
<i>К-сть годин в семестр</i>	32	16	16		58	90
<i>К-сть годин на тиждень</i>	2	1	1		3,6	5,6

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/2	Підготовка до надзвичайних ситуацій. Формування особистої стратегії поведінки на випадок надзвичайної ситуації. Основні етапи завчасної підготовки. Види аптечок та їхній склад. Рекомендований вміст «тривожної валізи»/«рюкзака безпеки». Оповіщення та інформування про надзвичайні ситуації. Інформаційна безпека під час надзвичайної ситуації.	Лекція	Б.1, Б.2, Д.1, Д.2. І.1, І.2, І.3.	Самостійна робота – 3,6 год. Культура безпеки як складова загальної культури. Конституційні основи гарантування особистої безпеки: право на життя, працю, свободу, державний, соціальний та родинний захист. Законодавчі та нормативні документи з питань безпеки життєдіяльності.	День заняття
2/2	Умовні позначення у сфері цивільного захисту. Джерела виникнення надзвичайних ситуацій. Об'єкти підвищеної небезпеки та потенційно небезпечні об'єкти. Картографічні документи та схеми у сфері цивільного захисту. Маркування небезпечних вантажів.	Практичне заняття	Б.1, Б.2, Д1, Д2, І.1, І.7.	Самостійна робота – 3,6 год. Сучасні підходи до управління безпекою життєдіяльності. Класифікація Головні умови безпечної життєдіяльності людини та глобальної безпеки. діяльності людини за рівнем ризику.	День заняття
3/2	Лекція: Організаційно-правові засади цивільного захисту в Україні.	Лекція	Б.1, Б.3,	Самостійна робота – 3,6 год.	День заняття

	Організація цивільного захисту в Україні. Заходи цивільного захисту. Права та обов'язки громадян у сфері цивільного захисту під час надзвичайної ситуації. Режими функціонування системи цивільного захисту. Особливості воєнного стану. Сили цивільного захисту.		Д.1, Д.2, І.1, І.2, І.3, І.7.	Визначення ризику, його кількісні оцінки. Коефіцієнт індивідуального ризику та методичні підходи для його оцінювання.	
4/2	Планування евакуації населення у разі надзвичайної ситуації. Планування та організація евакуаційних заходів: евакуаційні органи, план і схема евакуації.	Практичне заняття	Б.4, Б.2, І.1, І.7.	Самостійна робота – 3,6 год. Підготовка до практичного заняття з питання евакуації населення.	День заняття
5/2	Дії в умовах надзвичайної ситуації. Види захисних споруд. Особливості використання захисних споруд. Види евакуації. Забезпечення проведення евакуації. Безпеки для цивільного населення під час бойових дій. Дії у разі захоплення у заручники. Поведінка на блок-постах та під час комендантської години. Ознаки стресу та способи його припинення (усунення, нейтралізації).	Лекція	Б.5, Б.6, Д.1, Д.2, І.1, І.6, І.7.	Самостійна робота – 3,6 год. Техногенне середовище та його складові. Головні принципи виробничої діяльності та безпека життєдіяльності. Узагальнені чинники виробничого середовища та підходи до оцінювання умов праці з урахуванням особливостей професійної спрямованості.	День заняття
6/2	Застосування засобів індивідуального захисту. Основні засоби захисту в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій. Найпростіші (саморобні) засоби індивідуального захисту	Практичне заняття	Б.5, Б.6, Д.2, І.1, І.5, І.7.	Самостійна робота – 3,6 год. Підготовка до практичного заняття з питання застосування засобів індивідуального захисту.	День заняття
7/2	Радіаційний, хімічний та біологічний захист населення та територій. Сучасні загрози для радіаційної та ядерної безпеки України. Особливості наслідків аварій на атомних електростанціях. Дії населення у зонах ядерного ураження. Домедична допомога у разі радіаційного ураження. Джерела хімічної та біологічної небезпеки для населення України. Особливості наслідків від викиду небезпечних хімічних речовин та застосування бойових отруйних речовин. Заходи та засоби хімічного та	Лекція	Б.1, Б.2, Б.3, Д.2, Д.4, І.1, І.5, І.7.	Самостійна робота – 3,6 год. Класифікація умов праці за показниками шкідливості та небезпечності чинників середовища професійної діяльності, важкості та напруженості трудового процесу. Аналіз безпеки під час використання та шкідливих вибухопожежонебезпечних речовин. Оцінювання небезпек під час експлуатації електрообладнання.	День заняття

8/2	біологічного захисту. Домедична допомога у разі ураження сильноточними огруйними речовинами. Пожежна та технічна безпека в умовах воєнного стану. Визначення видів та необхідної кількості первинних засобів пожегогасіння. Конструктивні особливості вогнегасників та порядок приведення їх в дію.	Практичне заняття	Б.3, Д.2, І.1, І.7.	Самостійна робота – 3,6 год. Підготовка до практичного заняття з питань пожежної та технічної безпеки.	День заняття
9/2	Захист від мін та вибухонебезпечних предметів. Нормативно-правова база протимінної діяльності. Види мін та вибухонебезпечних предметів. Правила безпечної поведінки на небезпечних територіях. Дії у разі виявлення мін та вибухонебезпечних предметів. Мінно-вибухові травми. Правила поведінки на місці події після вибуху. Алгоритм домедичної допомоги у разі масового ураження.	Лекція	Б.4, Д.5, І.1, І.4, І.7	Самостійна робота – 3,6 год. Обґрунтування відповідності природного та штучного освітлення приміщень нормативним вимогам. Вплив умов праці на здоров'я та працездатність людини. Оцінювання забруднення атмосфери аерозолями та його впливу на здоров'я людини.	День заняття
10/2	Алгоритм первинного огляду потерпілого. САВС. Первинний огляд постраждалого. Виявлення критичної кровотечі та життєвих показників. Відновне бокове положення. Вірогідні та достовірні ознаки смерті. Техніка оживлення потерпілих: звільнення дихальних шляхів від сторонніх предметів, штучне дихання та непрямий масаж серця. Критерії ефективності серцево-легеневої реанімації та її припинення. Можливі ускладнення та їхня профілактика.	Практичне заняття	Б.7, Б.8, Д.6, Д.7, І.1, І.5, І.8, І.10, І.11.	Самостійна робота – 3,6 год. Підготовка до практичного заняття з питань первинного огляду потерпілого.	День заняття
11/2	Загальні принципи надання домедичної допомоги потерпілому. Домедична допомога (самодопомога), її головні завдання та принципи. Правове забезпечення домедичної допомоги. Термінальні стани. Чинники, які заважають ефективно надати домедичну допомогу. Загальний алгоритм надання домедичної допомоги. Визначення стану	Лекція	Б.9, Б.10, Д.6, Д.7, І.1, І.10, І.11.	Самостійна робота – 3,6 год. Складові природного середовища, їхня характеристика та роль у гарантуванні безпечної життєдіяльності. Антропогенний вплив на довкілля, сучасні екологічні проблеми та шляхи їхнього подолання.	День заняття

12/2	<p>потерпілого. Переведення потерпілого у відновлювальне (стабільне) положення. Порядок проведення серцево-легеневої реанімації.</p> <p>Домедична допомога у разі критичної кровотечі і ран з основами десмургії.</p> <p>Ознаки внутрішніх та зовнішніх кровотеч. Способи та технічне виконання тимчасового зупинення зовнішніх кровотеч. Домедична підготовка у разі ушкоджень, що супроводжуються кровотечею всередину тканин (синці та гематоми) та під час зупинки носової кровотечі. Поняття про десмургію. Характеристика сучасних перев'язувальних матеріалів. Види пов'язок. Основні правила накладання бинтових пов'язок. Правила асептики та антисептики в польових умовах, використання підручних засобів для бинтування.</p>	Практичне заняття	Б.7, Б.8, Д.6, І.1, І.5, І.10, І.11.	Самостійна робота – 3,6 год. Підготовка до практичного заняття з питань критичної кровотечі і ран з основами десмургії.	День заняття
13/2	<p>Поняття про травми. Методи і прийоми транспортування потерпілих.</p> <p>Основні фізичні поняття. Властивості біологічних матеріалів. Особливості травм окремих анатомічних ділянок. Закрита і проникна травма, балістика. Дія кулі та осколків на ограні і тканини. Критерії необхідності перенесення потерпілого в інше місце. Підготовка до переміщення потерпілого. Способи переміщення поранених.</p>	Лекція	Б.9, Б.10, Д.7, І.1, І.5, І.8, І.11.	Самостійна робота – 3,6 год. Складові здорового способу життя. Здорове та раціональне харчування. Психологічний вплив оточення на людину. Соціальні чинники, що впливають на життя та здоров'я людини. Особиста безпека у цифровому просторі.	День заняття
14/2	<p>Домедична допомога у разі травм органів грудної клітки і черевної порожнини.</p> <p>Закрита травма та проникне ушкодження грудної клітки. Поняття про пневмоторакс. Обстеження грудної клітки та ДМД потерпілим з травмами грудної клітки. Патолофізіологія травм органів черевної порожнини. Перитоніт. Огляд потерпілих з травмами органів черевної порожнини та надання ДМД. Алгоритм надання першої допомоги за підозри на кровотечу в грудну</p>	Практичне заняття	Б.7, Б.8, Д.6, Д.9, Д.11.	Самостійна робота – 3,6 год. Підготовка до практичного заняття з питань травм органів грудної клітки і черевної порожнини.	День заняття

	та черевну порожнину.	Лекція		Самостійна робота – 3,6 год. Психологічна надійність людини та її роль у гарантуванні безпеки. Аналізатори людини та їхні властивості. Психічні процеси та поведінка людини. Методи оцінювання психофізіологічної надійності людини. Чинники, які впливають на психофізіологічну надійність людини.	День заняття
15/2	<p>Розвиток і безпека цивілізації. Чинники, які призвели до актуалізації питань безпеки життєдіяльності. Головне завдання безпеки життєдіяльності. Концепція сталого розвитку суспільства та концепції безпеки життєдіяльності. Міжнародне гуманітарне право: Женевські та Гаазькі конвенції. Особливості застосування положень міжнародного гуманітарного права в Україні.</p>	Б.1, Б.2, І.1, І.5, І.2, І.3.			
16/2	<p>Підсумкове заняття. Оцінювання небезпечних чинників для життя людини в сучасних умовах. Аналіз проблемних питань вивчення дисципліни відповідно до освітньої програми підготовки фахівців та пошук нових науково-методичних підходів до підвищення ефективності формування необхідних компетентностей з безпеки життєдіяльності.</p>	Практичне заняття	Б.1, Б.2, І.1, І.2, І.3.	Самостійна робота – 3,6 год. Підготовка до практичного заняття з питань оцінювання небезпечних чинників для життя людини. Модель життєдіяльності людини та перспективи гарантування безпеки людства у майбутньому.	День заняття

Гарант ОПП
Звенислава МАМЧУР
 21.08 2022 р.